

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bílina, Za Chlumem 842, okres Teplice

Adresa: Za Chlumem 824, 418 01 Bílina

Identifikátor školy: 600 084 868

Termín konání tematické inspekce: 14. dubna 2003

Čj.:	601 86/2002-2005
Signatura:	tf5cw134

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠKOLNÍ DRUŽINY

Tematická inspekce ve školní družině Základní školy Bílina, Za Chlumem 824, okres Teplice probíhala zároveň s orientační ve jmenované škole (viz inspekční zpráva č.j. 065-126/2003-2550). Základní škola je příspěvkovou organizací zřízenou zastupitelstvem města Bílina dne 29. listopadu 1996 (bez čísla jednacího) s následnými dodatky, z nichž ten poslední byl vydán Městem Bílina 13. září 2002. Do sítě škol byla nejnověji zařazena MŠMT dne 16. ledna 2003 zpětně k 21. červnu 2002 pod č.j. 14 301/02-21 a sdružuje základní školu, školní jídelnu a školní družinu. V době konání tematické inspekce byla ve školní družině s kapacitou 100 žáků zřízena dvě oddělení s 50 řádně zapsanými žáky. Tři další žáci, evidovaní v docházkovém deníku, docházeli do školní družiny nepravidelně.

Z rozhodnutí zřizovatele platí rodiče měsíční poplatek ve výši 100 korun.

Školní družina (dále i ŠD) vyvíjí činnost v samostatném patře školní budovy, kde jsou umístěny i odborné pracovny. Při školní družině nebyly zřízeny žádné zájmové útvary.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálního a materiálního zajištění podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ŠD
2. organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ŠD
3. povinné dokumentace školní družiny se zaměřením na obsah Vnitřního řádu ŠD, přihlašování a evidence žáků
4. činnost zájmových útvarů ŠD, organizaci akcí mimo rámec běžného provozu

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vedoucí družiny byla jmenována kvalifikovaná vychovatelka s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Také druhá vychovatelka je plně kvalifikovaná. Obě jsou zkušené pracovnice, které využívají získané vědomosti ze studií i poznatky z dosavadní praxe. Současné rozdělení funkcí a pracovní náplně je funkční. Výsledky ankety uspořádané mezi rodiči potvrdily kvalitu a účelnost této práce.

Ředitelka školy sleduje činnost školní družiny a umožňuje oběma vychovatelkám sebevzdělávací aktivity, obě docházejí na provozní porady a alespoň jedna z nich se zúčastňuje schůzí pedagogické rady. Při pravidelných kontaktech s vyučujícími na 1. stupni přenášejí výsledky svého pozorování žáků školní družiny jednotlivým učitelkám a od nich získávají potřebné informace o průběhu školní výuky žáků ŠD a tyto poznatky potom uplatňují při plánování týdenních a denních činností.

Jak bylo uvedeno výše, školní družina je umístěna v prvním patře jednoho z křídel školní budovy. Na společné chodbě jsou umístěny školní odborné pracovny (hudební výchovy a výpočetní techniky). Z nich využívá ŠD především počítačovou učebnu. Žáci mladšího školního věku si zde osvojují základy počítačové gramotnosti. V uprázdněné místnosti někdejšího třetího oddělení ŠD byla zřízena pracovna pro výtvarné a pracovní činnosti. Školní jídelna je v přízemí stejného pavilonu a to umožňuje přizpůsobit režim tak, že oběd žáků školní družiny může probíhat v době čtyř a pěti hodinové dopolední výuky ve dvou etapách po sobě (v 11:45 a v 12:30). Žáci obou oddělení mají vlastní oddělenou šatnu. Hery jsou velké, světlé,

dobře temperovatelné i větratelné. Umožňují vhodně rozestavit potřebný úložný i žakovský nábytek. V místnostech je pamatováno na odpočinkové koutky s koberci.

Pro výtvarné a rukodělné činnosti mají vychovatelky k dispozici dostatek zaměstnávacího materiálu, které jim ze svého rozpočtu poskytuje vedení školy, dále mají řadu stavebnic i hraček pro děvčata i chlapce a různé společenské a didaktické hry. V nepříznivém počasí mohou žáci využívat videa, televizory a pro sportovní vyžití tělocvičnu i školní hřiště se školním nářadím a sportovním náčiním, (některé sportovní potřeby mají oddělení ŠD také vlastní). Ze školy je blízko do okolní přírody.

Česká školní inspekce hodnotí personální podmínky vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti obou vychovatelek školní družiny jako vynikající, materiální podmínky jako velmi dobré.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Realizace činnosti školní družiny

Do družiny docházejí jen žáci z jedné školy. Vzhledem ke vzájemné spolupráci vychovatelek a učitelek v 1. až 5. postupném ročníku je zajištěna velmi dobrá návaznost práce ŠD na práci školní, vychovatelky plánováním práce vycházejí vstříc žákům, kteří v odpoledních hodinách navštěvují školní kroužky, Domov dětí a mládeže v Bílině i Základní uměleckou školu v Bílině. Proto ŠD nezřizuje vlastní kroužky. Obě oddělení spolupracují se školou při mimoškolních činnostech.

Při kontrole povinné dokumentace ŠD bylo zjištěno, že je vedena průkazně. Zápisové lístky dokládají, že bylo do obou oddělení přijato po 25 žácích, zřizovatel nemusel rozhodovat o žádném žaku individuálně, a protože do jednoho oddělení docházejí nepravidelně tři žáci nezapsaní ve školní družině, je řádně veden docházkový deník.

Ředitelka školy provádí pravidelnou kontrolu dokumentace ŠD i hospitační činnost, jejímž výsledkem jsou písemné záznamy zjištěných poznatků. K hospitovaným zápisům a ředitelčiným kontrolním závěrům se každá z vychovatelek měla možnost vyjádřit.

Česká školní inspekce hodnotí návaznost výchovně-vzdělávací činnosti na vzdělávací program školy jako velmi dobrý. Povinná dokumentace ŠD je vedena průkazně.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Hodnocená a kontrolovaná ŠD je otevřena denně ráno od 6:00 do 8:00, případně do 8:45 pro žáky při děleném vyučování. Odpolední činnost začíná organizovaným převedením žáků na oběd v 11:45. Družina je otevřena do 16:00. Tento denní režim vyhovuje všem rodičům, kteří k němu v anketě nevyjádřili žádné kritické výhrady.

Hospitacemi a kontrolou dokumentace inspekce zjistila, že v ranních činnostech převládá odpočinková činnost, kdy si žáci hrají ve skupinkách na koberci, jiní volí individuální, vesměs výtvarnou práci a další hrají stolní hry. Vychovatelky tyto spontánně vytvořené skupinky obcházejí a komunikují s jednotlivci i s celou skupinou, kontrolují hygienické návyky a zajišťují bezpečnost žáků při příchodu do šaten a do místnosti.

V době oběda byla pěstována sebeobslužnost žáků a dodržování hygienických a společenských pravidel.

V den hospitací měly vychovatelky vzhledem k teplému jarnímu počasí naplánované pro odpoledne rekreační činnosti (pohybové a míčové hry na školním hřišti a vycházku do lesa). Před touto činností žáci po obědě odpočívali, poslouchali předčítání literárních textů, ve skupinkách předváděli spolužákům své dovednosti v recitaci a zpěvu a nakonec si hráli u stavebnic a stolních her. Vzhledem k blížícím se velikonočním svátkům vyráběli žáci jednoho oddělení účelově zaměřené výtvarné práce. Vychovatelka opět obcházela skupiny a poskytovala materiální pomoc i rady. Podstatné bylo, že nehodnotila dokonalost práce, ale originalitu nápadů, kreativitu žáků a pochválila žáky za píli.

Pozitivní je, že se žáci při činnostech ve ŠD učí vzájemné toleranci, sebeobsluze, kulturnímu chování a že mohou svou činnost svobodně volit. Tuto skutečnost potvrdily i výsledky ankety mezi rodiči, kteří velmi často chválili vychovatelky za vstřícný přístup k žákům a také k rodičům samotným.

Na závěr dne byly zařazeny činnosti zaměřené pro přípravu na vyučování, na práci s encyklopediemi a s knihou. Ve školní družině žáci nepíší domácí úkoly, ale didaktickými hrami, luštěním křížovek, kvízů a hádanek si opakují školní vědomosti. Dělo se tak v době, kdy se počet žáků ve třídě snižoval jejich postupným odcházením domů s rodiči, nebo se staršími sourozenci.

Všechny činnosti přijímali žáci s uspokojením a bylo patrné, že jsou zvyklí svobodně volit způsob činností, což je motivuje k pravidelné docházce do družiny. Z ankety vyplývalo, že žáci chodí do družiny velmi rádi, proto je zajímavé, že si rodiče často odvádějí své děti v době, kdy mají skupiny nebo celá oddělení rozdělanou práci, nebo mají naplánovanou vycházku a nečekaný odchod žáka komplikuje naplánované zaměstnání.

Atmosféra v odděleních byla velmi přátelská, vztahy mezi žáky a vychovatelkami byly vstřícné a měly pozitivní motivační roli.

Sledováním jednání žáků bylo zřejmé, že jsou žáci zvyklí na vzájemnou spolupráci, klidnou vzájemnou komunikaci, že si vytvořili své sociální místo ve skupině. Za celou dobu hospitací nemusely vychovatelky řešit žádný rušivý moment.

Průběh celého dne dokládá účelnost zvolených režimových momentů.

Česká školní inspekce hodnotí organizaci a průběh činností ve školní družině jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se zřizovací listinou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 16. 1. 2003 pod č.j. 14 301/02-21
2. Zřizovací listina školy vydaná zastupitelstvem města Bílina 29. 11. 1996 (bez čísla jednacího) s platností od 1. ledna 1997
3. Dodatek zřizovací listiny vydaný Městem Bílina dne 13. 9. 2002 (bez čísla jednacího)
4. Vnitřní řád družiny - platný od 1. září 2002

5. Celoroční plán práce školní družiny na školní rok 2002/2003-04-14
6. Měsíční a týdenní plány ve školním roce 2002/2003
7. Zápisy pedagogických rad ve školních rocích 2001/2002 a 2002//2003
8. Personální dokumentace
9. Pověření vedením školní družiny z 3. 9. 1999
10. Zápisové lístky žáků obou oddělení ŠD ve školním roce 2002/2003
11. Přehled výchovně vzdělávací práce v obou odděleních ve školní roce 2002/2003
12. Docházkový deník na školní rok 2002/2003
11. Výtvarné a rukodělné práce žáků

ZÁVĚR

Vzhledem k úplné odborné a pedagogické způsobilosti obou vychovatelek školní družiny a s ohledem na poznatky získané hospitacemi a studiem dokumentace i anketních lístků lze konstatovat, že práce v jednotlivých odděleních je prováděna kvalitně, což potvrdila i spokojenost rodičů, jak ji vyjádřili v anketě, na kterou odpovědělo 36 rodičů z 50. Rodiče zpravidla vyjadřovali spokojenost se vstřícností vychovatelek a s jejich pěkným vztahem k žákům.

Materiální vybavení je velmi dobré a umožňuje kvalitně provádět činnosti odpočinkové, rekreační i zájmové. Žáci mohou plně využívat majetek a vybavení školy včetně počítačové učebny a sportoviště. Kladně je nutno hodnotit, že žáci mohou při odpočinkové činnosti svobodně rozhodovat, co chtějí dělat, a že je pamatováno na jejich ochranu jak z hlediska zdravotního, tak psychohygienického. Činnosti školní družiny jsou dostatečně vyvážené, pestré a zajímavé a žáci mohou využívat školní družinu od 6:00 až do jejího každodenního ukončení v 16 hodin.

Vedení školy činnost družiny sleduje a vychází vychovatelkám při jejich požadavcích v rámci možností vstříc.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Vladimír Bečvář	Mgr. Bečvář v.r.....

V Chomutově dne 18. dubna 2003

Přílohy: 0

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6.5.2003.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu   **Podpis**

Titul, jméno a příjmení

Mgr. Eva Flenderová

Mgr. Flenderová v.r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Vršovců 1, 430 00 Chomutov do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Nelze hodnotit	--
Nebylo hodnoceno	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: OŠMT KÚ Ústí	19.5.2003	065 90/03-2550
Zřizovatel: Odbor školství MěÚ Bílina	19.5.2003	065 89/03-2550
Rada školy není zřízena	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány